

Otto František Babler

„Hudba a výtvarné umění jsou nejlepší dorozumívací prostředky mezi lidmi. I sama řeč zůstává pozadu, neboť člověku, jehož jazyku nerozumíš, snadno ti může zůstat cizincem.“

Vážené posluchačky,
vážení posluchači,

jaro už sice klepe na dveře, ale trochu zimní poezie nám ještě přiblíží ledové sochy na Slovensku a mrazivý výlet do středohoří, kde se můžeme potěšit pohledem na Milešovku. Skutečné jaro přijde a je třeba se zamyslet, kam na výlet. Nabízí se poznávání míst, kde se nachází „pražské – venkovské kostely“. Motem tohoto časopisu je hudba jako dorozumívací prostředek a že je hudba lékem jsme se mnohdy sami přesvědčili. Velikonoce se opakují každým rokem a rádi si zavzpomínáme. Teď už je všeho tak „akorát“ a tak Vám popřeji hodně radostných dnů

Vaše *Aneta Brázdová*

Obsah

- ◊ *Aktuality z naší U3V*..... 2
- ◊ *Celoživotní vzdělávání dospělých - dobrovolnický projekt aGAIN*..... 3
- ◊ *Příspěvky našich posluchačů* 5
- ◊ *Zajímavosti*..... 13
- ◊ *Zábavný koutek*..... 16

Aktuality z naší U3V

Sotva začaly přednášky letního semestru, už se připravuje Katalog vzdělávacích programů U3V na další akademický rok, tedy rok 2019/20. Buďte však trpěliví, vše se dozvíte již 5. dubna 2019, kdy budete mít možnost si nový katalog vyzvednout. K dispozici bude po celý měsíc duben, a to vždy v pátek v kanceláři 33, hlavní budova Filozofické fakulty, nám. Jana Palacha 2 nebo v dalších dnech – úředních hodinách v sídle Centra dalšího vzdělávání, Jindřišská 27, Praha 1, 5. patro. Ke katalogu dostanete vše potřebné (přihlášku, pravidla, rozvrh výuky). Je potřeba jen všechno důkladně přečíst a rozvrh, podle kterého si vybíráte přednášky, aby se nepřekrývaly, uložit na „bezpečné“ místo, abyste věděli, kdy a kde přednášky máte. Měsíc květen je určen k poslání přihlášek. Prosím, pozorně čtete Pravidla pro studium U3V na FF UK, všechny důležité termíny zde budete mít uvedeny. Přihlášky se přijímají od 2. 5. 2019 již od 0:00:01 hod. Protože zájem je velký, platí čím dříve, tím lépe.

Hodně úspěchů přeje CDV

TOHOROČNÉ RADOVÁNKY

Hneď na úvod ma napadla otázka. Kto má rád zimu? Určite lyžiari, bežkári, turisti zimnej pešej turistiky a najviac deti. Tie chtivo a odvážne sa dokážu sánkovať, lopárovať, lyžovať, robiť snehuliakov, guľovať sa a váľať sa v snehu do úplného skrehnutia. Kto týmto zimným radovánkam neholduje, má tých príležitosti na aktivity v zimných mesiacoch pomenej. Príroda sťa „mocná čarodejka“ v zime vždy funguje podľa vlastných „plánov“. Jej „zimné vrtochy“ mnohokrát dokážu poriadne „prekvapiť“ nielen obyvateľov miest a dedín, ale hlavne dokážu „zaskočiť“ cestárov, ktorí majú zimnú údržbu v popise práce. A čo sa dialo u nás na severe Slovenska tento rok? V januári nám príroda uštedrila priam „Ladovskú“ zimu nielen na horách, ale aj v mestách i dedinách. Perinbabka váľala denno – denne kvantá snehu, až ho bolo všade neúrekom. V záhradkách, na stráňach i cestách bolo vyše pol metra snehu. Pamätníci tvrdia, že naposledy takáto snehová nádielka bola pred ôsmimi rokmi. Oveľa horšie to vyzeralo na cestách. Sneh z ciest v mnohých mestách a dedinách bol nahrnutý až na chodníky. Občasné striedanie teplôt nad a pod nulu narobilo súvislú poriadovicu, ktorá vydržala skoro celý mesiac. Prejsť po takýchto klziskových uliciach bol veľký problém. Tak som si povedala, že bez „mačiek“ nejdem ani na krok. Ešte, že som protišmykové návleky na zimné topánky mala doma po ruke a zopár rokov som ich veru ani nepoužila. Von do ulíc som vyrážala len, keď bolo nutné a to jedine vyzbrojená bezpečným obutím. Brodenie sa snehom na prechádzkach so psíkom po okolí sme obaja na čas obmedzili. Na hry nám musela postačiť naša záhrada s novou zimnou disciplínou - preskok za hodenou loptou, či snehovou guľou cez snehové kopčeky.

Len čo nastali dni s teplotami okolo nuly a s celodenným slnečným počasím, už som sedela v rýchliku a s „partiou senioriek“ sme si vyrazili do Vysokých Tatier na Hrebienok na prehliadku ľadových sôch. A veru bolo sa načo pozeráť a bolo čo obdivovať. Ľadová krása na Hrebienku už má svoje stále miesto a stala sa vyhľadávanou zimnou atrakciou nielen pre mládež a rodiny s deťmi, ale aj pre seniorov. Naša prehliadka začala hneď po výstupe z lanovky.. Hoci niektoľkodňové trvajúce teplá vonkajším ľadovým sochám už ubrali na váhe, bolo ešte, čo obdivovať. Na prehliadku ľadových domov sme si odstáli radu. Hneď po vstupe sa mi o tvár obtrela zima ako keby som otvorila dvere do veľkej chladničky. Oltáru a sochám to vôbec nevadilo. Zaznievajúce lahodné tóny hudby len znásobovali zimnú ľadovú krásu, zručnosť a umenie majstrov sochárov. Keď nám začala byť zima nielen na tvár, ale aj na ruky, už sme sa poberali na slniečko. V blízkom „bistre“ sme sa „potužili“ štamprlíkom „bechera“ a dopriali sme si aj krátky veget na lavičkách s opaľovaním sa na slniečku. Ešte sme si pomotali po okolí Hrebienka. Zimné slniečko vôbec nebolo skúpe a tak sme nasávali do seba „hormón šťastia“ plným priehrštím. Dostatočne vyhriate a spokojné sme po pár hodinách absolvovali cestu späť domov. V Štrbe sme mali nasadnúť do rýchlika. Nakoľko po železničnej nehode pri Krompachoch všetky rýchliky na hlavnom ťahu meškali, nasadli sme radšej do prvého osobáka - veď „Lepší vrabec v hrsti ako holub na streche“.

Tatranský ľadový dom 2018/2019 v štýle Baziliky Sv. Petra v Ríme spolu s Berniniho kolonádou bol otvorený širokej verejnosti už 23. 11. 2018 a jeho sprístupnenie platí až do skončenia zimnej sezóny. Na majstrovskom diele sa podieľalo kompletne 17 sochárov zo Slovenska, Čiech, Poľska, Walesu a z USA. Na stavbu ľadového unikátu bolo použitých 225 ton ľadu. Jedná sa o zaujímavú atrakciu, ktorú v Tatrách budujú umelci už šiesty rok. Sochy sú umiestnené v klimatizovanej obrovskej bielej kupole, ktorú nemožno na Hrebienku prehliadnúť. Ľadovú krásu na Hrebienku dopĺňajú aj ľadové sochy z podujatia TATRY ICE MASTER. Tohto roku sa uskutočnil jeho 7. ročník. Počas dvoch dní v polovici januára ľadoví socháři z desiatich krajín sveta vdýchli život 50-tim tonám ľadu a premenili ich na 35 unikátnych ľadových sôch. Jedna časť sôch bola umiestnená v kupole „Galéria ľadových majstrov“ a bude v prevádzke až do skončenia zimnej sezóny a druhá časť sôch bola ponechaná na otvorenom priestranstve, kým ich počasie neroztopí.

Moje zimné radovánky koncom februára vystriedali fašiangové radovánky – pochovávanie basy a fašiangový karneval. Ani tento rok v Žiline nechýbal tradičný fašiangový sprievod. Už po 15-krát zaplnilo centrum mesta množstvo rôznych maškár a zvláštnych bytostí, prišer, netvorov na čele s

fašiangovým kráľom a kráľovnou. Veru nenechala som si ujsť túto radovánku ako divák ani tento rok. Okrem veselej zábavy na Mariánskom námestí rozvoniavali typické fašiangové dobrôtky a „pošmákla“ som si na ovocnej šiške – koblíhe a medovine.

Tohoročná zima ma celkom potešila. Bohatá nádielka snehu a klziskové cesty trvali necelý mesiac. Sneh zmizol skoro bez čľapkanice. Tak takáto zima sa dala celkom vydržať.

Možno je sa na čo tešiť aj naďalej - veď „Aké fašiangy, taká Veľká noc“. Po fašiangoch sa zase radujeme, že sa zima konečne končí. V teplejších dňoch s pribúdajúcimi slnečnými lúčmi je prísľub jari čoraz zreteľnejší. Ako dobre. A hádam sa nám naše želanie aj čoskoro vyplní, len nech už tohoročná jar na seba nenechá dlho čakať.

Poznámka :

Lopárovanie : šmýkanie sa na snehu z kopca pomocou lopára, resp. klzáka na sneh, ktorý je vyrobený z mrazuvzdorného plastu, čo zaručuje jeho pevnosť, pružnosť, nízku hmotnosť a rýchlosť...je aerodynamického tvaru

Lopár, klzák na sneh – prkénko, kluzák na sníh

Dedina – vesnice

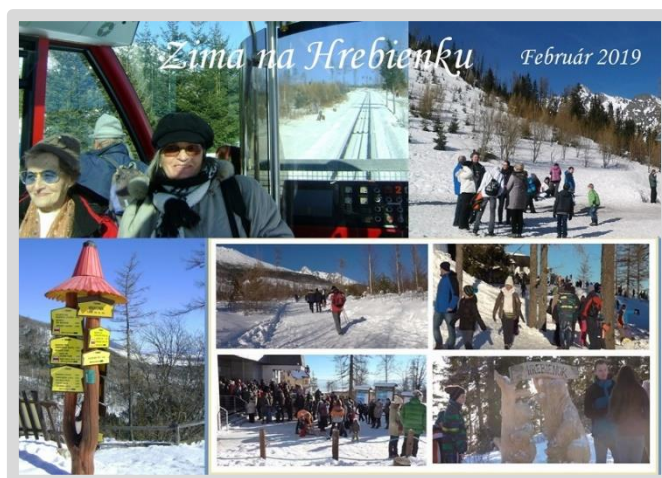
Január, február – leden, únor

Autor :

Medovka

Ing. Anna Frličková

Študentka U3V pri ŽU v Žiline...Absolventka projektu aGAIN – Grundtvig

PRAŽSKÉ VENKOVSKÉ KOSTELY – LEVÝ BŘEH

Nastalo jaro a je čas na vycházky, ale na začátek vás vezmu jen na vycházku virtuální, která nevyžaduje dobré počasí, ale přináší nápady právě pro dobré počasí a pohodu.

Svou virtuální procházku po sakrálních stavbách levého břehu pražské Vltavy začneme **ve Zbraslavi**, která je velmi významná. Je to místo nejen kostela s hroby českých králů, ale významného cisterciáckého kláštera, který po zrušení 1785 sloužil jako cukrovar, skladiště obilí a pivovar. Ve 20. stol. byl Cyrilem Bartoněm z Dobenína přestavěn na zámek, který po r. 1948 sloužil Národní galerii pro sbírky Asie a dnes je po restituci opět soukromým majetkem Bartoňů z Dobenína a je nepřístupný. Součástí zámeckého areálu je i barokní **kostel sv. Jakuba Většího** s deskovým obrazem Madony ze Zbraslavi, obrazy [Karla Škréty](#) a [Petra Brandla](#) a ostatky posledních přemyslovských králů. V rámci pravidelných bohoslužeb je běžně přístupný veřejnosti. Park je volně přístupný denně do 18:00 hodin. Výlet na Zbraslav si můžete zpestřit i procházkou a prohlídkou exteriéru zajímavých vil – Štorchovou (1893, architekt Karel Hugo Kepka, Bartoňova ulice 630), Vančurovou (1926, stavitel Vilém Vejvoda, Vladislava Vančury 635) a Ottovou (1909, architekt Otakar Novotný, Žitavského 500).

V Radotíně najdeme **kostel sv. Petra a Pavla** - původně gotický (zachované kněžiště) s barokní přístavbou věže a chrámové lodi z r. 1726 - 1738.

Odtud je to kousek do **Velké Chuchle** – ale **kostel sv. Jana Nepomuckého** (viz foto) je vysoko nad Vltavou, v chráněném území Chuchelského háje. Podle zbraslavské farní kroniky ho dal postavit jistý polský šlechtic, který se léčil a vyléčil v chuchelských lázních roku 1729. Stojí v místě sídla poustevníků, kteří jsou pohřbeni pod chrámem, kde je neoznačená náhrobní deska. Poustevníci zde žili od 16. století a byli tu až do vymření, což dokládá listina z makovice kostela v **Malé Chuchli** – z kostela **Narození Panny Marie**. I tento barokní kostel z roku 1774 stojí na místě starší svatyně ze 13. století. Stal se součástí souboru lázní, které tu vznikly při zdejším léčivém prameni v roce 1766. U pramene stojí malá kaplička z roku 1760.

Hlubočepy jsou stará osada, kdy tady vznikla tvrz s dvorcem, ke které patřil kostelík sv. Prokopa s poustevnou na skále nad údolím. Toto vše zmizelo po práci v lomech na vápenec, kdy odstřely narušily krásnou přírodu a romantiku údolí Dalejského potoka, kterému zbylo jen Prokopovo jméno. Jako jediná památka starodávné osady, doložené roku 1088 tady zůstal hřbitov s malým románským kostelíkem sv. Vavřince.

Zlíchov s kostelem **sv. Filipa a Jakuba** znáte všichni, pokud jedete Strakonickou na Zbraslav – je výraznou dominantou na skalním ostrohu. Je to kostel barokní, zbudovaný na místě dřívější gotické kaple ze 13. století, která však byla zasvěcena sv. Štěpánu. Celý jeho areál, který býval podle pověsti pohanským pohřebištěm, je ohrazen kamennou zdí, před kostelem stojí socha Jana Nepomuckého z 18. století a ve svahu pod kostelem je pískovcový sloup s Pannou Marií Svatohorskou. Interiér je velmi prostý, hlavní oltář má obraz od Viléma Kandlera z 19. století.

Krteň - **kostel sv. Jana a Pavla** je s historií zaniklé vesnice. U silnice Pověst vypráví, že ho založila Karel IV. byl těžce nemocen. Živným v roce 1890. Má

v polích, (viz foto) ale zajímavá stavba k Řeporyjím, jižně od stanice metra Zličín. královna Eliška asi roku 1352, když její manžel Dnešní podobu získal architektem Arnoštem dochované románské fresky v presbytáři,

barokní oltář z r. 1699, v boční lodi několik náhrobníků z 18. století. Další vybavení je převážně novorománské z úprav v 19. století.

Řeporyje jsou místem, kde najdeme starý románský kostel **sv. Petra a Pavla**, který byl velmi razantně upraven v baroku roku 1772 za patronace jezuitského řádu. Z původní stavby se zachovala jen věž se sdruženými okénky a západní apsida. V interiéru se nachází zařízení rokokové, s několika obrazy a kazatelnou.

Stodůlky – sv. Jakuba většího (na fotografii) je neogotická stavba na místě původního románského kostela, ze kterého se zachoval jen později přistavený gotický presbytář. Kostelík býval v opevněném areálu, ohrazený kamennou zdí s dřevěnou zvonící - byl to velmi cenný objekt, zbouraný při stavbě současného kostela v roce 1901.

První doložená písemná zmínka o stodůleckém románském kostele je z roku 1292. Byl původně jen hřbitovní, po přestěhování hřbitova za hranice obce 1835 se stal farním.

Radlice mají jen malou kapli sv. Jana Nepomuckého z roku 1722, která však v seznamu památek není nijak významná, ale je důležitým dokladem o charakteru původní vesnice známé od roku 1283, kdy ji mladý Václav II. věnoval své chůvě.

A dostáváme se na Bílou horu, která má **nádherný kostel Panny Marie Vítězné**, který i s okolím stojí za velkou samostatnou vycházku. Kostel je součástí barokního klášterního areálu obklopeného ambity a jeho autorem je Santini. Od roku 2007 je v opatrování sester benediktinek a je přístupný. Ve střední kupoli kostela se nachází *freska Oslavení církve českými patrony* z roku 1728 od bavorského malíře *Kosmy Damiána Asama*. Boční kupole zdobí fresky zachycující bitvu na Bílé Hoře od *Václava Vavřince Reinera* (1718) a Johanna

Adama Schöpfa. V hlavním oltáři je umístěna kopie obrazu Panny Marie, jehož originál je ve stejnojmenném kostele v Římě. Podle pověsti pomohl vyhrát císařským bitvu nad nekatolíky. Od 8. 11. 2014 je v areálu umístěn zajímavý památník na bělohorskou bitvu - 47 litografických desek s imaginárními portréty pohřbených bojovníků (viz foto).

Další zastávkou je **Šárka** se svým **kostelem sv. Matěje**, pozdně barokním s rokokovým interiérem z roku 1770. Stojí na místě malého kostelíka, který tu podle pověsti založil kníže Boleslav roku 970 na paměť dívčí války, kdy zde byl zabit Ctirad se svou družinou. Na hlavním oltáři je zobrazen sv. Matěj, který nahradil v družině apoštolů Jidáše. Je to jeden z kostelů, kterému zůstal hřbitov, který je dodnes funkční a můžete tam najít hrob herce Josefa Kemra. Návštěvu tohoto kostela lze spojit s prohlídkou vilové kolonie Baba od Pavla Janáka nebo s procházkou do šáreckého údolí.

Pokračujeme dále na Přední Kopaninu se **sv. Maří Magdalénou** (viz foto), která je v jádru románskou rotundou. Podle pověsti vznikla na místě, kde kněžna Libuše obětovala bohům v době, než se stala křesťankou. První písemná zmínka je z roku 1285, ale je nesporně starší. Od roku 1572 patřila jezuitům (dar císaře Maxmiliána) a po jejich zrušení se stala farním kostelem. Roku 1779 se zřítla část klenby a vypadalo to, že bude zbořena, ale za přispění Ferdinanda Dobrotivého byla opravena a zůstala nám do

dneška s novověkými úpravami. Za nejvýznamnější části inventáře lze pokládat opukový oltářní reliéf s výjevem Ukřižování zřejmě z druhé poloviny 17. stol. či obraz Klanění Tří králů s postranními postavami sv. Václava a sv. Ludmily od Josefa Hellicha z r. 1861.

Svou virtuální vycházku zakončím v Nebušicích u kostela sv. Cyrila a Metoděje - byl postaven v novorománském stylu v letech 1885 až 1886 a je asi nejmladším kostelem naší procházky a také nejméně zajímavým, přesto patří mezi svatostánky přidružené k Praze ve 20. století.

Přeji vám mnoho krásných zážitků při objevování zajímavých míst v Praze i jejím okolí.

Ing. Eva Zbořilová

MRZNE! TAK HURÁ NA SOPKU!

Je půlka února. Volá mi Alenka a láká k návštěvě sopky. Uhodily mrazy a to je prý ta nejvhodnější doba pro návštěvu sopky Boreč! Líčí vše s takovým nadšením, že brzy souhlasím. Časně ráno balím do batohu svačinu, termosku s horkým čajem a teplý svetr navíc a vyrážím na nádraží. Doprovází mne Asketa. Na zádech mu nad batohem ční snowboard. Zrazovala jsem ho od toho brát si ho, ale nedal se odradit, že prý „prkno“ unese a že tam určitě nějaký sníh a kopeček bude a že si zajezdí. Na nádraží už čeká Alenka. „Jedeme do Oparna“, hlásí a představuje nám malou fenku z útulku Tixie.

Cesta v příjemně vytopeném vlaku rychle ubíhá. V Lovosicích přestupujeme na lokálku, která nás má dovézt do Oparna. Lokálka už tak vytopená není, asi někde delší dobu stála. Souprava se rozjíždí a já spěchám na WC, zrovna když do vagonu vchází průvodčí. Ten si pak nenechá vymluvit, že jsem se tam neutekla schovat, protože nemám jízdenku. Buší na dveře. „Moment!“, volám. Chvilí mi trvá, než ztuhlými prsty svléknu a obléknu tolik vrstev... Vycházím z kabinky právě ve chvíli, kdy přijíždíme do Oparna. Průvodčí mi ještě stačí jízdenku zkontrolovat a už vystupujeme.

Je jasno, pára nám stoupá od úst a mráz zalézá pod kůži. Odhadujeme to na minus 10 stupňů. Vidím, že se dnes pohybem určitě nezahřeji... Sněhu tu není moc. Cesta vede lesem a pak mezi poli. A už se nám otevírá výhled na malebné kopce Českého středohoří a mezi nimi je i náš cíl -Boreč. Postupujeme vytrvale, avšak pomalu. Asketa si totiž ráno hned doma obul přeskáče (používá je nejen na sjezdovky, nýbrž i na snowboard). Na turistiku se přece jen moc nehodí. Když dorazíme do Režného Újezdu, Asketa oznámí, že už dál pokračovat nebude a že pojedou poledním autobusem zpátky. Na vrchol Boreče se tedy vydáváme ve třech: Alenka, já a statečná Tixie.

Projdeme Újezdem a napojíme se na naučnou stezku. Drápeme se severním úbočím kopce. Nad námi se tyčí studeně tmavé, řídké porostlé skalní útesy (suťový les). Nikde ani živáčka, jakoby v tom mrazu všechno ztuhlo... Pomalu stoupáme po úbočí vzhůru a náhle se před námi otevírá krásné panorama středohoří s nejvyšším kopcem – dominantou Milešovkou (837 m n. m.). Závěrečný strmý výšvih nám dává pořádně zabrat. „Schody“ stezky jsou trochu zasněžené a zledovatělé. Zasekáváme boty bokem do svahu a přidržujeme se chatrného viklavého zábradlí. Konečně jsme nahoře! Mezi řídkou vegetací keřů a bezlistých stromů něco kouří! Nedočkavě jdeme blíž a narážíme na první ventaroly!

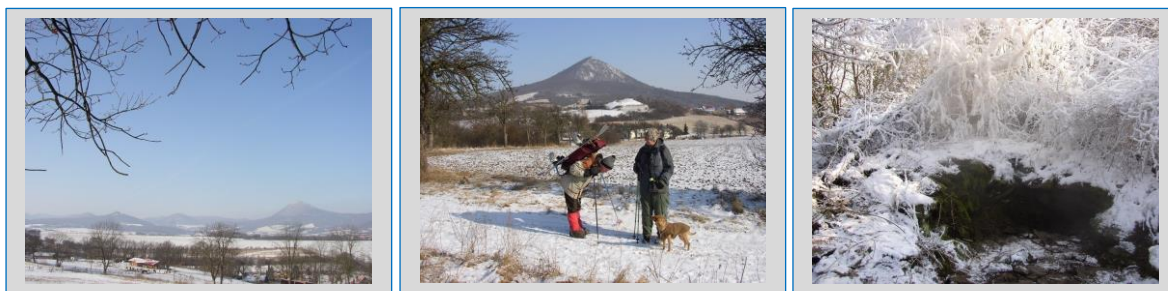
Kopec Boreč (449 m n. m.) je vulkanického původu a je prostoupen četnými puklinami. Uvnitř kopce se udržuje nezávisle na ročním období relativně stálá teplota. Při úpatí kopce je venkovní vzduch nasáván dovnitř, prochází systémem puklin, ohřívá se až na 12-16 stupňů a nahoře vystupuje jako vlhká pára ventaroly („výdechy“) ven. Okouzleně pozorujeme, jak z holé, sněhem pokryté, jámy vystupuje pára, která pak jako námraza pokrývá okolní vegetaci. Tento úkaz je znám již skoro 200 let a byl mylně pokládán za sopečné exhalace. Čím větší mráz, tím více ventaroly „kouří“ Stoupne-li však teplota nad nulu, už tento úkaz vidět nelze. Uvádí se, že ventaroly jsou „fungují“ i na jaře a v létě, ale to však proudí teplý vzduch opačným směrem - je nasáván nahoře a vytéká po ochlazení uvnitř hory při úpatí ven.

My máme dnes štěstí, mrzne vydatně a tak můžeme pozorovat úkaz v plné parádě. Chodíme od jedné ventaroly ke druhé a s překvapením vidíme zelené mechorosty na dně jam. Prý tu roste i endemická játrovka borečka a někdo tu pozoroval i v zimě mloka! Fotíme a nemůžeme se té zvláštnosti nabažít. Mrzí mne, že tu Asketa není, jistě by také žasl...

Ale to už je čas k návratu. Opatrně sestupujeme po mírnějším jižním úbočí do Režného Újezdu. Na smůlu je hospoda zavřena a tak podupáváme venku u zastávky čekající na autobus do Lovosic. Jsme pěkně promrzlé. Nezahřejeme se ani cestou v rychlíku do Prahy, i v termosce zbylý čaj je skoro ledový a nedá se pít. Obdivuji Tixie, že s námi všechno pokorně absolvovala.

Doma si vařím několik hrnků čaje, dávám si horkou sprchu, ale rozeřtát se nemohu ani pod dvěma dekami. Tento den jsem skutečně zakusila, co to znamená být promrzlý až do morku kostí!

- HA-

HUDBA JE VŽDYCKY LÉK

K článku jsem se dlouho chystal a potvrzují se slova z písně naší zpěvačky z doby minulé " čas, to je vám prevít". Nicméně čas je také milosrdný. Hojí i rány, které k životu patří. A co hudba?

Ve Wikipedii je stručná definice: *Hudba je organizovaný systém zvuků. Výběr zvuků, jejich rytmické členění a jejich uspořádání určují kvalitu, funkci a estetické působení hudby. Toto estetické působení hudby se může uplatnit pouze v rámci historicky proměnných pravidel a dobového vkusu.*

Asi většina lidí nejdřív slyšela v dětství hudbu doma v rodině. V naší rodině nám nebo asi jen pro sebe zpívala maminka, která měla k hudbě hluboký vztah. Většinou to byly melancholické až smutné písně. Vzhledem k době a jejímu osudu to bylo pochopitelné. Tatínek holdoval trampským písním a nezpíval, rád poslouchal rozhlas. Nedá se to ale charakterizovat, že jsme žili hudbou. Maminka asi tenkrát poznala, co by mě bavilo a tak mě přihlásila do pěveckého kroužku. Moje vzpomínky jsou samozřejmě útržkovité – zpívaly jsme především lidové, ale i jiné umělé písničky a některé další, např. koledy. Asi jsme zpívali i povinné, ale asi málo, protože mi neutkvěly v paměti. Pamatuji si 2 vystoupení ve škole a v nějakém v sále. Po přestěhování jsem měl to štěstí, že nás na základní škole učil hudební skladatel a sbormistr Vilém Černík. Je o něm málo informací, a to i ani na webu dosud existujícího pěveckého souboru Bojan v Brandýse n. L. Pan sbormistr jej řídil v podstatě celý život. Už od mládí byl plodným skladatelem. Zprvu se věnoval hudbě tehdy populární – např. jeho pochody se hrály v rozhlase dlouhé roky. Složil hudbu k baletu Květinová princezna, je autorem scénické hudby ke hře Mořská ženka a je spoluautorem operety Pomněnky. Především napsal řadu vokálních skladeb, sbory na slova současných českých básníků a dále řadu úprav lidových písní českých, moravských i slovenských. Můžu jen litovat, že jsem odmítl do sboru vstoupit. První malý střet s tehdejší režimem bylo nedoporučení na střední školu kvůli kontaktům se "špatnou společností". Tou byla amatérská big beatová skupina (na loděnici), která hrála především zakazované skladby, které byly snad všechny. Pak asi jako u každého nastala horečná doba mládí, sport, škola a občas

hudba. Ve škole jsme měli besedu o vážné hudbě, kde byla sice mizivá účast, a přesto si vzpomínám, že se ve mě utvrdil názor na osobně nechutnou zášť jednoho (jméno ani nechci napsat) bezohledného nepřítele A. Dvořáka. Tatínek měl pro něj přílehlavý název "rudej děda" a ještě dlouho působili jeho pohrobci, kteří zakazovali hrát geniální skladby nejznámějšího Čecha. Tím spíš jsem měl hudbu A. Dvořáka již tehdy rád. Dnes vidíme, kdo a co přetrvává roky. Na vysoké škole jsem byl na koleji s kamarádem, který musel studovat techniku, přestože měl konzervatoř na klarinet. Pouštěl mi z kazetáku svůj absolventský a nádherný klarinetový koncert A-dur W. A. Mozarta. Říkal, že stejně uteče ke G. Bromovi. Na vojně jsem kamuflaval hudební "hluch". Ty stupidní zvuky a texty se nedaly poslouchat, natož zpívat. Pak nastaly pracovní a rodinné starosti, doba nebyla jednoduchá. Hudba pro mě byla záchranné lano, byla to doba Beatles, Olympiku a mnoha dalších skupin a interpretů.

Z našich dětí chodila do hudebky pouze dcera na zobcovou flétnu a získala na okresní soutěži hudebních škol čestné uznání, jiné nešlo udělit, byli tam "potřebnější". S jejím přibývajícím věkem její zájem o hraní skončil a je to škoda. Jinak jsme s dětmi moc nezpívali. Na koncerty nebyl čas a podmínky, takže pro mě zůstal rozhlas a později televize. Nelze nevzpomenout a je nutno ocenit zfilmované opery s činoherci. K tomu, ze současné doby: Byli jsme na klavírním koncertu v Muzeu české hudby spojeném s křtem knihy o A. Dvořákově. Napsal ji německý autor Klaus Döge, ale to hlavní bylo, že křest provedl jeho vnuk A. Dvořák III. Pokud jsem zjistil, tak je to jediná větší kniha o díle a životě zakladatele americké vážné hudby. Třeba se někdo ozve, že to už není pravda.

Jak šel čas tak bylo hudby v mém životě, mea culpa, pomálu. V současné době v mém věku U3V si mohu "dovolit" přece jen více hudebních radostí. V současné době se vývoj hudby posouvá do, pro mě často obtížně pochopitelných směrů, ale zůstávají mi stále v paměti vynikající písně V+W, S+ Š a dalších. Nutno uvést i vliv hudby z Ameriky, jako country, swing nebo spirituály. Kromě "staré dobré" klasiky jsem občas poslouchal i nové skladatele jako byli např. I. Hurník, A. Hába, K. Svoboda, P. Eben, J. Cikker a řada dalších. Tak trochu optimisticky: byl a je zde od r. 1945 nyní již slavný festival Pražské jaro, a abych nezapomněl, byla to i éra vynikajících našich i cizích dirigentů.

Po r. 1989 se dost změnilo i přes nápor komerce a jiných druhů hudby, ale je zde široká škála možností poslechu vážné i dobré hudby. Velké možnosti poslechu jsou využitím rozsáhlého systému You tube, nové nosiče a neposlední řadě i hostování zahraničních interpretů. Přece jen není nad poslech živé hudby. Jeden z mých posledních zážitků byl recitál japonské pěvkyně Yukiko Kinjo (ostatní nechť se na mě nezlobí). Do té doby jsem ji vůbec neznal. Kromě vynikajícího zpěvu a vybraného repertoáru mě překvapila i její vynikající čeština.

Jako perličku na hudebním dortu jsem si nechal současné přednášky o hudbě na U3V. Kdy jsem tušil, že uvidím, uslyším a budu jen mlčky poslouchat p. Mgr. L. Hurníka? Nemohl jsem ani tušit, jak se dá vykládat neoblíbená teorie. "Spolustudent" nám ukázal pěkný příspěvek z You Tube, kde je ukázka 5. symfonie L. v. Beethovena vytvořená v Line Riders. Určitě je to zážitek.

Kromě toho jsme se přesvědčili, jak se může neuvěřitelně sejít syrová architektura bývalé továrny Pragovka v Praze s Českou vánoční mší "Hej mistře".

Ing. František Ohem, student U3V na FF UK

„TAK AKORÁT“

Už jste se někdy zamýšleli nad významem slov nebo spojení typu „trochu, trošku, přiměřeně, špetka, podle chuti“? Nebo starobylé rčení, jak je ctěná libost; ledva vánkem větěrku“? A mohla bych pokračovat dál. No a teď jsem se do toho pěkně „zamotala“! Musím se rychle z problému dostat „ven!! Co zkusit „spojovací můstek“, jak to umí moderátoři, když potřebují rychle přejít k jinému tématu, či k další otázce. Ale moderátor nejsem a snad mi ještě zbylo trochu soudnosti, abych se nepouštěla do něčeho, co mi není vlastní. Pokusím se vše zvládnout, „selským rozumem“ a s pomocí pořekadla, že „láska prochází žaludkem“. Bylo to v době, kdy jsem se coby mladá zamilovaná dívka

učila vařit. A že jsem se opravdu moc a moc snažila. Do kulinářského umění mne zasvěcovala moje babička, výborná kuchařka. Spolu jsme postupovaly od jídel jednoduchých až ke „složitostem“ české kuchyně. Já jsem si vše pilně zapisovala. Když jsem ale měla třeba zapsat dávku soli, cukru, koření a dalších ingrediencí; tak moje bábinka pronesla „zaklínací formuli“: „No víš, dej tam TROŠKU... Babi, to myslíš kávovou lžičku, polévkovou lžící – rovnou, plnou? Ale děvče, no trošku, podle chuti!“ A někdy to doplnila citátem z vyšivaných kuchařek: „Vždy kuchařky, než solíte, vzpomeňte si na muže! Když má chudák velkou žízeň, on pak za to nemůže!“ To předpovídala návštěvy hospod, kde se páni tvorstva napájeli zlatavým chmelovým mokem. (Já jsem prý jako dítě zásadně říkala „kachučky“ místo kuchařky.) Dalším „pokladem“ blíže neurčeného množství přísady je „ŠPETKA“. Obecně by se dalo říci, že špetka je například troška pepře, která se vejde mezi špičku palce a ukazováčku. Dovedete si ale představit špetku koření, která se vejde mezi dva štíhlé drobné prstíky mladé kuchařinky a špetku metrákového dvoumetrového „lamželeza“? „Klenotem“ by se takto dalo označit množství „čehokoliv“, co odpovídá pojmu „PŘIMĚŘENĚ“. Tuhle „jazykovou perličku“ často používají rodiče ve snaze naučit své potomky základům přípravy některých jídel. Ale také různým zásadám – ať už mravním, společenských a dalším. A to přece známe všichni i všechny. Škoda jen, že v současnosti nám nějak ty zásada přiměřenosti ubývá, ba přímo se vytrácí. Nyní si asi říkáte, proč jsem tomuto zamyšlení zvolila název „Tak akorát“. Dovolte mi vysvětlení. V jednom z pořadů Českého rozhlasu „Dvojky“ s názvem „Dobré ráno“, vyprávěl pan Luděk Munzar historku z doby T. G. Masaryka. Příběh byl asi tento: Pan prezident se procházel po zámeckém parku v Lánech. A uviděl syna zámeckého zahradníka. Mladý muž pana prezidenta uctivě pozdravil a věnoval se své práci. Stavěl si na potůčku malou hráz a mlýnek. Pan prezident se ho vyptával, jak se to dělá. Mládenec ukazovat, vysvětloval co a jak; kolik hlíny, kamenů a drnů je potřeba. A když bylo téměř hotovo, tak mladý zahradník řekl, že všeho musí být „TAK AKORÁT“. Panu prezidentovi se tohle rčení velmi líbilo. Vždyť je potřeba, aby většina věcí byla „tak akorát“, v dobré míře naplnění. Omlouvám se, jestli jsem tuto historku nezapsala doslovně. Ale domnívám se, že uvedené rčení má svou velkou platnost i v dnešní době. Ve všech oblastech lidské společnosti, lidského konání a jednání. Ve správné míře všeho, čím se zabýváme ať už v osobním životě či ve své profesi. S přáním, aby se vám vše dařilo „tak akorát“ a ještě trochu „přiměřeně“ více se loučí

Věra Voženílková, posluchačka U3V

VELIKONOCE

Velikonoční svátky každým rokem oznamovaly, že jaro je tady. Pro nás ale jaro začínalo už 24. února na Matěje, kdy zahajovala pražská Matějská pouť. Ať svítilo sluníčko nebo byl sníh, museli jsme mít podkolenky, jinak to nešlo. A tak se mnohdy stávalo, že ukazatelem přicházejícího jara byla naše promrzlá kolena a srolované podkolenky. V té době jsme se také těšili na Velikonoce. I když neměly tolik prostoru jako vánoční svátky, pro nás to byl krásný jarní čas. Kluci pletli pomlázky a holky jim na ně vázaly barevné mašle. Běhali jsme po nábřeží, vymetali všechny parky a nosili jsme domů všelijaké větvičky, které byly doma ve všech vázách a džbánech a my čekali, až se zazelenají a co z nich vykvete. Většinou nám vykvetl zlatý déšť a zelenalo se všechno ostatní. Maminka nám na ty větvičky potom navěsila barevná vajíčka, která jsme dlouho před Velikonocemi vyfukovali a malovali. Žádné kraslice to nebyly, ale navlečené krásně. V týdnu před svátky už hlavně beránci v těžké keramické tety a strýčky a hlavně pro nás. vlastnoručně jsme jim uvázali Maminka je pak balila do

na barevných mašličkách, vypadaly bylo doma naklizeno, pekly se mazance a formě. To bylo beráneků, pro všechny Každý jsme dostali jednoho a mašli kolem krku, abychom si je poznali. průsvitného celofánu, aby dlouho vydrželi. Na Velikonoce se vždycky sjížděla celá rodina ze všech koutů, a tak náš malý byt byl pořád plný lidí. Babička pekla kuřata s nádivkou, barvila s námi vařená vajíčka, na která se potom lepily obtisky a zpívala nám velikonoční koledy a písničky. Na Zelený čtvrtek jsme jedli špenát a brambory.

Ve školní jídelně se nedal jíst, ale doma ho maminka dělala na česneku s míchanými vejíčky a byl moc dobrý. Na Velký pátek nebylo volno jako dnes, normálně se chodilo do školy a kuchařky ve škole klidně vařily maso, i když měl být půst. Ale aspoň jsme se neučili. Každá třída připravovala svůj program, a tak jsme se sešli v tělocvičně, kde byla velikonoční besídka, i když s Velikonocemi moc společného neměla. Nejdříve byl ředitelský projev, a hned potom program, který jsme si obstarávali sami. Většinou se zpívalo a přednášelo, třída za třídou, všechno skoro stejné. Když došlo na naši třídu, nejprve jsme hráli pásmo o jaru, potom kluci zpívali „Hody, hody doprovody...“, a pak jsem měla zazpívat nějakou velikonoční písničku, a tak jsem začala. Tělocvičnou se neslo docela nahlas: „Beránku Boží, ty jenž snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi...“ Když jsem byla v nejlepším, přiběhl pan ředitel, dal mi ruku na pusku a na paní učitelku zavolal „no, to snad ne?“ Musela jsem hned z podia, ale zachránila to další třída, která zpívala o pionýrech, kteří mají povstat k práci. Nechápala jsem, co jsem udělala špatně. Paní učitelka mě pohladila po hlavě a poslala mě domů, ani jsem nepočkala na lízátko, která se nakonec rozdávala. Ale doma byly Velikonoce se vším všudy. Na pomlázku jsme jeli ke strejdovi a k tetě. Dostali jsme svěcené kočičky přímo z kostela, a zatímco jsme lítali na vinici, dala nám teta se strejdou čokoládová vejíčka a zajíčky v zahradě do trávy, potom nás zavolali a my jsme hledali a sbírali do košíčků svojí pomlázku. Ty krásné čokoládové figurky, kterých je dnes všude plno, přivezl tenkrát strejda z NDR. Velikonoční svátky jsme si užili a ve škole se už nikdo k mému „prohřešku“ nevracel, ale to jsem tehdy ještě netušila, že to bude připsáno k seznamu mých „provinění“, jako třeba babičky salon a podobné úlety naší rodiny. Ale do konce povinné školní docházky jsem byla šťastné dítě.

PIONÝRKA

Přiblížily se májové oslavy, na které se naše škola připravovala vždycky dlouho dopředu. Vyráběli jsme mávátko z barevného krepového papíru, učili jsme se různá pásma v budovatelském duchu, ale nás to bavilo, hlavně, že jsme se nemuseli tolik učit. Nacvičit všechno možné ve školní době bylo docela náročné, a tak o co míň jsme se učili, o to víc bylo domácích úkolů. Samostatný program nacvičovali i pionýři. Chodili každý den s uvázanými šátky do školy, to aby bylo vidět, že jsou to „lepší žáci“. Nevím, ale i se šátky na krku se venku prali jako koně a na záchodech si nadávali o sto šest, ale nikdo to na ně neřekl. Před májovými oslavami přibylo vždy plno nových pionýrů, kteří byli šátkováni v tehdejšímu muzeu V. I. Lenina v Hyberské ulici, dnes je tam sídlo Sociální demokracie. Pár dní předem přišel pan ředitel k nám do třídy a řekl paní učitelce, ať vybere vzorné žáky, kteří budou také šátkováni. Asi měli málo pionýrů. A tak paní učitelka vybrala čtyři děti a mezi nimi i mě. Nechtěla jsem tam jít, ale paní učitelka mi řekla, ať jdu, že si tím vylepším kádrový profil. Myslela jsem, že asi dostanu jedničku s hvězdičkou, byla jsem zvědavá, a tak jsem šla. Paní učitelka nás narychlo naučila pionýrský slib a řekla, že musíme přijít v bílé košili, ale protože jsme byli všichni „jiskry“, tak jsme to znali. Druhý den jsme se ráno seřadili na chodbě se staršími dětmi a jejich paní učitelka s námi jela na tu slávu. V muzeu jsme přišli do velkého sálu, kde byly červené koberce a za námi u zdi plno různých vlajek, ale než jsem se stačila rozkoukat, přišli nějací úředníci a s nimi svazáci v modrých košilích. Volali nás podle abecedy, a každý musel říct pionýrský slib, který zněl takhle: „Já mladý pionýr, československé lidově demokratické republiky, slavnostně slibuji před svými druhy, že se budu učit a jednat tak, abych se stal vzorným budovatelem své milované vlasti.“ Byla toho plná pusa, tak jsem si říkala, že nás to měla naše paní učitelka učit aspoň týden dopředu, ale než na mě došla řada, uměla jsem to dobře. Jen jsem si musela dát pozor, abych nakonec neřekla „k tomu mi dopomáhej Bůh“. Po velikonočních oslavách mi bylo jasné, že Boha musím nechat doma, že ve škole ho asi nikdo nezná a nechce o něm nic slyšet. Hned potom mi svazáčka v modré košili uvázala kolem krku pionýrský šátek, dostala jsem průkaz a zařadila se zpátky do řady. Naštěstí už po mě nikdo nic nechtěl a všichni jsme to zvládli. Nakonec nám zahráli hymnu a my museli zdravit pravou rukou před obličejem jako praví pionýři. Když jsme se vrátili do školy, všechny děti v naší třídě koukaly. Jeden přes druhého jsme vyprávěli své zážitky a všichni ostatní nás poslouchali, asi ty šátky měly opravdu něco do sebe. Byla jsem nadšená, že jsem taky pionýrka, ale moje nadšení dlouho netrvalo. Když jsem přišla domů a ukazovala jsem mamince, že mám na krku šátek a že jsem pionýrka, maminka se jen otočila ve

dveřích a řekla: „No, to se máš čím chlubit“ a bylo to odbyto. Bylo mi, jako kdybych dostala facku, ale babička mě pochválila, nechala si všechny mé zážitky vyprávět a mamince řekla: „Jo, holka, je jiná doba, ty děti za to nemůžou“. Stejně jsem tomu nerozuměla, ale pochopila jsem velmi rychle, že ne všechno, co se děje doma je vhodné i pro školu a naopak. Ale fakt je ten, že když potom přišli Ládík s Ivánkem s pionýrskými šátky na krku, maminka už se na ně nezlobila.

Vladana Machiánová

Pampeliška, smetanka lékařská
Taraxacum officinale

Popis – vytrvalá bylina s vřetenovitým, mléčným kořenem a vícehlavým oddenkem. Má podlouhlé kopinaté, hrubě kracovité listy. Ze středu listové růžice vyrůstají lysé, duté stvolky, zakončené žlutým úborem. Úbor má asi 200 jazykovitých obojakých květů, hustě směstnaných na květním lůžku. Plody jsou nažky s chmýrem, sestavené při dozrání v kouli. Rostlina je prostoupena ve všech částech mléčnicemi a při utržení roní bílou, hořkou šťávu.

Kvete od jara do podzimu.

Výskyt – druh je rozšířen na celé severní polokouli. U nás je hojný na loukách, mezích, pastvinách apod.

Užívaná část – kořen (někdy list nebo nať s kořenem).

Sběr a úprava – Kořen se sbírá na jaře před rozkvetem rostliny (březen, duben). Po rychlém omytí se rychle suší, raději ve stínu, ačkoliv se také může sušit na slunci. Teplota při umělém sušení nesmí překročit 50°. Droga je bez zápachu, chuť má slabě nahořklou. Nedostatečně usušený kořen snadno plesniví. Suché kořeny bývají napadány červy, event. myšmi. Snadno přijímají vlhkost.

Účinné látky a působení – obsahuje hořčinu taraxacin,

taraxasterin, tříslovinu, inulin a fytoncidy. Obsah inulinu silně kolísá, nejvyšší je na podzim. Obsah taraxacinu stoupá v červenci a srpnu.

Chemicky i farmakologicky je droga dosud málo probádaná. Povzbuzuje trávicí orgány k větší činnosti. Dále působí mírně močopudně a žlučopudně.

Užití – Vnitřně v nálevu (2 časové lžičky řezané drogy na 2 šálky vody) při zánětech cest močových, ledvinových kamencích, nemocech žlučníku, žloutence, horečnatém střevním zánětu, při zácpě a zánětu žaludeční sliznice. Někdy se užívá šťáva z čerstvého kořene. Pro velký obsah inulinu doporučuje se užívat čaje při cukrovce a čerstvých listů jako zeleniny při chorobách výměny látkové. Užívání kořene při cukrovce má význam pouze podpůrný.

Poznámka

Smetanka lékařská je na zahradách plevelem. Pro potřebu průmyslu se pěstuje. Kořeny pěstované pampelišky jsou podstatně větší. Kořene je možno použít podobně jako kořene čekankového k výrobě kávových náhražek. Z mladých, šťavnatých listů se upravuje, zejména ve Francii, jarní salát. Vybíráme pokud možno silné listy.

Zdroj: *Naše rostliny v lékařství*

Korbelář, Endris, Krejča, Avicenum, Praha 1970

Četba

Jiří Svoboda, Marča Arichteva: Rašín

Kniha zachycuje úsek ze života Aloise Rašína v období od atentátu na následníka trůnu 28. Června 1914 do atentátu na tohoto možná nejpozoruhodnějšího ze všech „mužů 28. října“, tj. do 5. ledna 1923, resp. Do jeho skonu 18. února 1923. Příběh sám o sobě dramatický, vycházející z televizního

scénáře, autoři kombinují s neméně dramatickým faktografickým kontextem, cenným zejména k pochopení událostí, které předcházely vzniku samostatného Československa. Jestliže Tomáš Garrigue Masaryk a Edvard Beneš vyvíjeli v zahraniční emigraci diplomatické úsilí na vymanění se z područí rakousko-uherské monarchie, tak Karel Kramář, Josef Scheiner, Přemysl Šámal a zejména Alois Rašín spolu s dalšími neváhali do protirakouského odboje nasadit vlastní svobodu s rizikem trestu nejvyššího v podobě ztráty života za velezradu říši. Vykonání rozsudku trestu smrti unikli jen o vlásek.

Euforii spojenou se vznikem samostatného státu Alois Rašín proměnil v činorodou státoprávní činnost. Jeho obrovská intelektuální kapacita, prozíravost a pracovitost se pak naplno projevily v první československé vládě, kde z postu ministra financí zvládl během dvou týdnů provést odluku národní měny od měny rakouské a během pouhých šesti měsíců vybudovat základy ekonomiky nového státu. Alois Rašín byl psychicky i fyzicky velmi odolný a nesmlouvavý. Restriktivní ekonomická opatření, která měla postavit mladou republiku na nohy, uplatňoval pod heslem „pracovat a šetřit“. Tímto krédem se řídil i v soukromém životě. Z autentických vzpomínek jeho ženy, syna Ladislava pamětníků je patrné, že historiky o jeho záplatovaných šatech a spravovaných botách nijak nepřehánějí.

Ze závěrečného slova spoluautora knihy Jiřího Svobody se čtenář dozví mnohé nejen o natáčení jeho stejnojmenného dvoudílného televizního filmu, ale také o dalších skutečnostech nalezených v archivech, korespondenci, historické literatuře i o setkávání s pravnučkou Aloise Rašína. I proto se autoři rozhodli v knize nastínit život Rašínova syna Ladislava, jehož osud jako by až děsivě kopíroval otce.

Víte že,

Paškál je velká velikonoční svíce, umístěna v blízkosti oltáře a rozsvěcuje se při všech Velikonočních bohoslužbách od soboty až do neděle Seslání Ducha svatého.

Slovní spojení „**Vzít si někoho na paškál**“ se používá od doby, kdy k velikonoční svíci byli lidé v kostele voděni při přísahání.

Znamená kladení otázek a vyslechnutí – lidově „posvítit si na někoho“ - „vyzpovídat ho“. Také s tím souvisí přísná domluva nebo pokárání.

Na našich vycházkách se díváme po architektonických památkách, a při cestě do školy či ze školy se můžeme podívat ještě výš – do oblak.

Základní druhy oblaků

10 nejčastějších tvarů oblaků podle Mezinárodního atlasu oblaků Světové meteorologické organizace.

Víte, kteří ptáci odlétají do teplých krajů a kdy se zase navrací?

	Zimoviště	Přilétá	Odlétá
Čáp bílý	jižní Afrika	březen	srpen
Dudek chocholatý	rovníková Afrika	duben	září
Husa velká	sev. Afrika, jih Španělska	únor	srpen
Konipas bílý a horský	jihozápad Evropy, sev. Afrika	únor, březen	říjen
Kukačka obecná	rovníková Afrika	duben	srpen, září
Kulík říční	stř. a záp. Afrika	březen, duben	červenec, srpen
Lyska černá	Středomoří	únor, březen	říjen
Rorýs obecný	jižní Afrika	duben	červenec, srpen
Rybák obecný	Afrika na jih od rovníku	duben, květen	září
Skřivan polní	Francie, Španělsko	únor, březen	říjen, listopad
Slavík obecný	stř. a záp. Afrika	duben	září
Špaček obecný	jih Evropy a sev. Afrika	únor, březen	září až listopad
Vlaštovka obecná	tropická a jižní Afrika	duben	září

Praktický slovník, pokud se vydáte do Plzně – PLZEŇŠTINA

Amrdol - malý psík, kříženec	Bouřka - rostlina rozrazil
Bumbela - košík na brambory	Buj se, nebuj se - boj se, neboj se
Camrat – našlapat (v místnosti)	Čišet – foukat (vítr), táhnout (průvan)
Cmírat - ukapávat, rozlévat	Drc – zdrhovadlo, zip
Čvochat - hloupě mluvit nesmysly	Hejčmo – nakřivo
Hnunce – močůvka	Hýba - rána (např. hrom)
Íčko – teď	Koláčky - léky ve formě tablet
Kačenka - poklopec (u pánských kalhot)	Karblovat – míchat třesením
Kátrovat - prosívat písek na maltu přes síto	Křapat – tlachat, vykecávat se
Kuna – betonový sloupek v plotu (ale i lesní zvíře)	Merfán – modřín, klouzek
Měrchurka – větrník (zákusek, cukrovinka)	Mrcasit se – plést se někde, překážet
Parajt – dareba	Pliskejř – puchýř
Pročábnit se – proskotačit se (o dítěti)	Rocna – velká krysa
Saturna – vlasec	Šůta – šiška
Tumlovat (se) – pospíšit (si); chvatně jíst nebo pít	Vrhlik – květináč
Vejdrbec (dostat pořádněj vejdrbec) – výprask	Vejdrbína – upovídáná osoba (muž i žena)
Zašvíknout se – nedoběhnout na záchod	Zviclaný – ušmudlané (např. šaty)
Zdachmanej – unavený, uřícený, zničený (o člověku)	Zvickaný – zmuchlané (např. šaty)
Moušl - trouba, hlupák (ale míněno spíš dobromyslně)	
Forhonta – vpředu, na radě, přednost (bejt na forhontě - mít přednost, být na radě)	
Kálet – máchat prádlo (tohle sloveso má "normálně" úplně jiný význam)	
Košpeta - původní neuctivý výraz, ale ne zle míněný výraz pro koketu, zvláště pro méně hezkou, nebo starší	
Mrt'afa – mírná urážka ve významu hejhula, vocas, ňouma, čumil (Mně nebude kdejakej mrt'afa říkat, co mam dělat)	
Látro – nemohoucí, neschopný (ležim jako látro - jsem nemocný, ty si ale látro - ty jsi neschopný)	
Šolíchat – lechtat, také odbývat práci (sem to moc nevomyl, jen sem to tak vošolíchal)	
Švíky – neplecha, problémy (dělat švíky = dělat neplechu / problémy)	

Zábavný koutek

Podívejte se, jak se rostlinná říše prolíná s říší živočišnou, a můžete hledat další
Pampeliška, kozlík lékařský, levandule, medvědice, ...

Najděte synonyma a antonyma

Dbalý (pečlivý x nepořádný)
Horlivý
Jihnout
Kasat se
Komolit
Konejšit
Kořit se
Uštěpačný
Ponurý
Zmar
Proradný
Záludný

Na závěr trochu jednoduché matematiky

Vypočtěte

a) $20 - 4 \cdot (-3) + 16 : (12 - 4 \cdot 2) =$

Zjednodušte, tak abyste se zbavili závorek

b) $(2a + 3 + a - 8)^2 =$

c) $(4 + b - 6)(6 - b - 4 + 2b) =$

a) $20 + 12 + 16 : 4 = 32 + 4 = 36$
b) $(3a - 5)^2 = 9a^2 - 30a + 25$
c) $(b - 2)(b + 2) = b^2 - 4$

Uzávěrka pro příští číslo je 3. 6. 2019.

Těšíme se na Vaše příspěvky – redakce Klubu posluchačů a absolventů U3V FFUK

Příspěvky zasílejte na e-mail: ff-blogklub@seznam.cz

Příští číslo, pokud pošlete příspěvky, vyjde v červnu – předem děkujeme za spolupráci.

Praha, 6. 3. 2019